

بررسی وضعیت معماری و شهرسازی خیابان‌های ورودی شهرها (مطالعه موردی شهر داراب)

اکبر کیانی¹ و فاطمه حیدری^{2*}

1. دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه زابل، Kianiakbar@uoz.ac.ir
2. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه زابل
Fatemeheydari13@yahoo.com

چکیده

ورود تکنولوژی و اتومبیل، که نماد دنیای مدرن غربی است، تغییرات گسترده-ای در معماری و شهرسازی ایران و مشکلاتی چون آلودگی صوتی، ترافیک، کمبود فضای شهری، وجود تبلیغات غیر ضروری و نمادهای غیر اسلامی و رواج سبک معماری و شهرسازی غربی را ایجاد کرده است. این مقاله بر آن است که به بررسی معماری و شهرسازی خیابان‌های ورودی شهرها (مطالعه موردی شهر داراب) بپردازد. به نظر می‌رسد که خیابان‌ها به عنوان یک فضای جمعی نقش مهمی در کیفیت بصری شهروندان دارد، بلوار امام خمینی شهر داراب به عنوان ورودی شهر، به علت عدم کیفیت بصری، قرار گرفتن پایانه‌ی مسافربری شهرستان در این خیابان باعث پیدایش دید منفی مسافران نسبت به معماری و شهرسازی ورودی شهر داراب شده است. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و مشاهدات میدانی به بررسی معماری و شهرسازی خیابان ورودی شهر داراب در دوره معاصر و مقایسه آن با گذشته پرداخته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد؛ که با افزایش اولویت‌دهی به اتومبیل‌ها در شهرها، تقریباً بسیاری از عناصر کمی تا کیفی برای سرعت اتومبیل، درک سواره و سایر موارد مرتبط به معماری و شهرسازی ورودی شهرها به خصوص نماها توجه چندانی نشده است، بنابراین لازم می‌نماید توجه به ورودی و خروجی شهرها با زیباسازی و استفاده از عناصر ایرانی-اسلامی می‌بایست رویکردهای علمی و اجرایی نوینی ارائه نمود، در این راستا، راهبردها، راهکارها و پیشنهادهایی مطرح شده است.

واژگان کلیدی: معماری و شهرسازی، خیابان‌های ورودی، شهر داراب، بلوار امام خمینی

مقدمه

بسیاری از شهرهای کشورمان در دوره معاصر به دلیل رایج شدن الگوی معماری و شهرسازی شتابزده‌ی غربی از نظر کیفیت بصری زیبا نیستند، به خصوص ساختمان‌های بدقواره که در کنار خیابان‌های ورودی شهر، پر از ماشین و انسان هستند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی با افزایش رویکردهای استقلال طلبانه-عدالت خواهانه، ارتباط مشاوران معماری و شهرسازی خارجی با ایران قطع و متعاقب آن شرایط جنگی حاکم بر کشور و بازسازی خرابی‌های ناشی از آن باعث شد ابعاد کیفی منظر شهری در سایه قرار گیرد. شهرسازان این دوران با رویکرد اجتماعی-اقتصادی، درصد خانه‌دار کردن ساکنان برآمدند و جنبه‌های معنایی و زیبایی‌شناختی خیابان در سایه قرار گرفت [1]. خیابان به